

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szám ára 20 fillér. —
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő és lapfajlonos:
KUTI ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Uj részvénytársaság.

Az első selmecbányai ing- és fehérnemű gyár tulajdonosa Weisz Adolf, hogy a napiól-napra növekvő keresletnek jobban megfelelhessen, városunk több tekintélyes polgárának ösztönzésére gyárának részvénytársasági alapon való fejlesztésére határozta el magát. Az e célból Ungár Kálmán dr. selmecbányai ügyvéd által egybehívott értekezleten megjelentek magukóvá tevén az eszmét — egyhangulag hozzájárultak a gyárnak részvénytársasági alapon való fejlesztéséhez, elhatározván az első selmecbányai ing- és fehérnemű gyár részvénytársaság megalakítását. Az alapítók a következő aláírási felhívást bocsátották ki:

Részvényaláírási felhívás!

Weisz Adolf ur tulajdonát képező egy és fél év óta fennálló „Első Selmecbányai Ing és Fehérneműgyár“ fokozatos fejlődésnek örvend; ezen előnyt felhasználva, elhatároztuk, hogy e virágzó és jótorgalmú inggyárat részvénytársasági alapon szélesebb bázisra fektetjük.

Szervezkedésünket az érdekeknek oly összekapcsolásával hozzuk létre, hogy az által úgy a vállalat biztos fennállása, vala-

mint a részvényesek előnye is biztosíthatóak s minthogy e gyár előnyös és hasznos vállalatnak bizonyult ezideig is, hisszük, hogy a mostani alapon való szervezkedésünk által még nagyobb eredményt sikerül elérnünk. Azonkívül elérjük azon célnkat is, hogy iparunkat teljesen meghonosítjuk és ugy a külföldi, — int különösen az osztrák ipart is nagyrészen kiszoríthatjuk s így már az önálló vámtérület megvalósítása esetén is, szilárd alapon szervezve leszünk.

Különösen a kereskedő és iparos osztály számos számottevő tagjának ösztönzésére elhatároztuk, hogy

„Első Selmecbányai Ing- és Fehérneműgyár“

cím alatt egy részvénytársaságot alapítunk, mely részvénytársaság

tervezete

a következő:

1. A társaság határozatlan időtartamra alakíttatik meg.
2. A társaság célja: mindenemű ing- és fehérnemű cikk előállítására elárúsítása; később kiterjeszti a termelést a mindennapi élet mindazon szüksegeire, melyek a vállalat keretébe tar-

toznak és a vállalat eredeti céljával és be- rendezésével összeegyeztethetők.

3. A társaság 750 darab egyenként 200 korona névértékű részvény kibocsátása által alakíttatik meg, 150,000 korona alap- tőkével.

4. A részvényaláírási határidő 1907. évi március hó 15-én lejár.

5. A részvénytöke tulajgyése esetén alulírott alapítók fenntartják maguk részére a redukció mikénti gyakorlása tekintetében a szabad rendelkezési jogot.

5. A részvények jegyzése alkalmával a jegyzett részvények 20%-a a készpénzben lefizetendő. A részvények névértékének ezután még hátralékban maradó 80%-a pedig az alakuló közgyűlés által meghatározandó időben és helyen fizetendő.

7. Alulírott alapítók fenntartják maguknak az első igazgatóság megválasztásának jogát 3 évre kiterjedő működési jogsultsággal.

8. A részvénytársaság tartozik a Weisz Adolf ur tulajdonát képező „Első Selmecbányai Ing- és Fehérneműgyár“ összes gépeit, kész és nyers áruit beszerzési áron átvenni, nemkülönben a cég követeléseit is. Az érték megállapítás céljából az alakuló

Téli sport — nem Selmecen.

Irta: Unter.

82. sz. 1907.

..... vasut.
P. állomás.

Hirdetmény.

A mai 47 sz. személyvonatot előzőleg két, — utána egy alkalmi vonatot indítunk innen B. felé, még pedig: 4 óra 37, — 4 óra 47, — és 5 óra 7 percek, miről a t. közönséget azon kérelemmel értesítjük, hogy az amugyis zsufova érkező 47-es sz. vonat helyett ezeket használja.
P. 1907. január 6-án.

Az állomásfőnök.

Ez a hirtelenében ceruzával írott hirdetmény jelent meg a jelszett napon a kora délutáni órákban a p-i állomás pénztárának ablakán. A hevenyészett írás külsőalakja is elárulja már, hogy a 3 különvontat bevezetését nem kellett hosszadalmas hivatalos uton a vasut igazgatóságától kikönyörögni: az állomásfőnök saját hatáskörében tette az intézkedést látva délelőtt, hogy ontják a B. felől érkező vonatokat a vendégeket. Visszautazásra ez mind a negyvenhetet akarja felhasználni, hogy még elég korán érkeznek haza a színházba, orfeumba vagy valami más mulatságba mehessen.

De mi vonza ezt a sok szép asszonyt s leányt, civilt és katonatisztet az alig 1500 lelket számláló P. helységbe? Igaz, hogy a vidék elis-

mert szépségű s nyaranta sok ezer vendég foglalja el a most őrösen álló villákat és szállodákat, de most 10° hidegben, 1 méteres hóban?

Egy cca 5 Km. hosszú utszakasz, mely épen elég lejtős ahoz, hogy «gyalogszánkával» 5 perc alatt le lehessen rajta futni! — 5 Km. 5 perc alatt = 60 Km. óránként! A személyvonat sebessége gőzmozdony, benzínmotor nélkül — kisiklás és karambol nincs kizárva!

A helység piacától ép oly lejtős akár a «felső-piac», — alig 5 m. széles utca nyílik fel a hegyold felé. — Jobbról esinos, gondozott kerteskében álló villák szegélyezik; — balról egy hegyi patak fut le mélyen bevágtott árkában, melynek tulsó partjáról ugyancsak barátságos nyári lakok kíváncsikodnak a havas fenőfákon keresztül. Vagy 700 m. hosszú zárt utcát képez még ez az ut s csak a viadukton tul jut már a fenyvesbe. Itt gyűrűlnek a villák, de tágulnak a kertek: májd az akkumulatorgyár következik, — feléte egy gőzfűrés; újra villák s az ut végén, már 250 méterrel a piac felett vagyunk! — a «Szarvas-major» nagy tökbablakai hívogatnak.

Hosszu libasor'an több száz személyből álló karaván indul a piacról a szarvas-major felé. Idegenszerűen, de nagyon jól esik a szemnek a nagyrészt esinos hölgy rövid lodenzoknyában, horgolt fehér zekében s ugyanilyen, kacér formájú sapkában, melyet kényelmesen a nyakig lehet legombolni a hideg iránt érzékeny fülecskék vé-

delmére. Biz' ez nem is felesleges, mert a hőmérő higanyszálacskaája — (nem «oszlop», — hisz' olyan vékony szegény!) elég mélyen a 0 alatt maradt. Az urak is hasonló, a célnak megfelelő sportredszőt öltöttek: hideg ellen védőt, de testhez állót, nehogy a szabad mozgásban gátoljon a ruha. Katonatiszték tábort sapkában, prémmel bélelt zubbonyban és macskanadrággal (kamaszi?) jelennek meg. Idősebb hölgyek és urak sem hiányoznak éveiket nem árulom el, csak annyit hogy már nagymamák s nagyapák, «öregék, de nem vének!» Mindezeknek élénk társalgását hangosan tulkiabálja a sok iskolás gyerek zsvaja, hancozása. Nagyrészt párosával haladnak felfelé, vagy nagyobb zárt társaságokban néhány ismerős család, egy városbeli kirándulók. Itt-ott egyedül haladó férfi bandukol s keresi az alkalmat, hogy egy hasonlóan árva lehetőleg hölgyhöz csatlakozzék: egy kicsuszás a sikos uton, egy lejtett muff vagy zsebkendő már megadja a módot a beszélgetés megkezdésére. Nem oly szigoru itt az (á)letikett, mint a bálteremben?!

Még hosszabbá teszi az amugyis már messze kigyúzó «gánsi»-t, hogy vékony zsinegen kis gyalogszánkókat huznak magok után a kirándulók. Változatos, ügyes kis szerszámok ezek, 1—2—3 személy számára. Az egyszerű fenyőlecekből házilag összetákolat alkalmatlóságtól az acélcsevek-ből készült, nickel- és sárgarézveretes luxusszánig (ára 50—80 korona) akár 20-féle változatot is

közgyűlés a részvényesek közül egy öt tagu bizottságot választ. Ezzel szemben Weisz Adolf úr köteles 200 darab 200 korona névértékű részvényt jegyezni.

9. Az alapítási költségeket az alakuló közgyűlés állapítja meg. A részvénytársaság meg nem alakulása esetén az összes alapítási költségeket egyedül Weisz Adolf tartozik viselni.

10. Az aláírási zárnatáridőtől számított 2 hónapon belül az alakuló közgyűlés összehívandó, mely közgyűlésre a társaság részvényesei a „Selmecbányai Híradó”, „Selmeci Újság”, „Honti Lapok”, „Pesti Hírlap” és a „Neues Pester Journal”-ban közzéteendő hirdetés által fognak összehívhatni.

11. A részvénytőke biztosításának nem sikerülte esetén az aláíráskor befizetett összegek levonás nélkül — az alapítók egyetemleges fizetési kötelezettsége mellett — a részvényeket jegyzőknek haladéktalanul vissza fognak adni.

12. Az alapítók csak azon összegekről vállalnak felelősséget, melyek a „Selmecbányai Kereskedelmi és Hitelintézet”-nél fizettetnek be, miért is felkéretnek a részvényt jegyzők, hogy a jegyzés alkalmával lefizetett összeget a fent említett intézethez juttassák.

Kelt Selmecbányán, 1907. évi február hó 2-án.

A z a l a p í t ó k:

Horváth Kálmán s. k. polgármester Selmecb.	Dr. Stuller Gyula s. k. m. kir. b. főorvos Selmecb.
Singer Miksa s. k. kereskedő Selmecb.	Bing Lajos s. s. kereskedő Selmecbánya
Sümegh János s. k. kereskedő Selmecb.	Csányi Ottó s. k. v. főszámvéző Selmecb.
Goldner Adolf s. k. kereskedő Selmecb.	Weiner Lipót s. k. kereskedő Selmecbánya
Weiner Dávid s. k. fakereskedő Selmecb.	Weisz József s. k. kereskedő Hegybányán
Joerges Ágost s. k. közgyűléses Selmecb.	Tuka Antal s. k. főtanító Selmecbányán

láthatjuk. Legelterjedtebb egy könnyű, hajlított fából készült típus: 2 araszt magas és aszerint hogy hány személy számára szolgál egy másfél vagy két méter hosszú. Úlése spárgaveveredekből (magyarul: gurtin?) való, talpa lapos acélsínnel vértezett, hogy annál jobban csuszgasson a havon. Ára nagyság szerint 5—9—12 korona, de egy élelmes kereskedőnél személyenkénti 1—1 koronáért kölcsön is kapható; a kétüléses szán súlya alig 5 kilo, úgy, hogy felhúzása nem jár nagyobb fáradsággal.

A libasor (pardon!) eleje végre eléri a szarvasmajort; kellemesen fűtött termei enyélk sorjába az egész társaságot. A szánok a tornác falához lesznek támasztva, jókedvű tulajdonosaik pedig elfoglalva egy-egy asztalt kávéval, teával potolják a majd egy óra alatt kiszárgzott hőmennyiséget; — sokan, — főleg a férfiak, — egy kis papramorgóval sőt hideg pilsenivel is elérhetőnek vélik ezt a kétségkívül üdvs ódát. A flirt még javában tovább folyik az ozsonna alatt is, sőt a zongora sem marad békében: mindig találkozik néhány pár, aki szívesen fordul egyet-kettőt, — ha ugyan van hely! Fontos megállapítani azt is: ki kormányozza majd lefelé a gép és szárnyak nélkül repülő kis járművet? — Itt két félénkebb társ került össze: mindegyik a másiknak engedné át előzetesen a dícsőiséget, melyhez azonban ügyesség és gyakorlat is kell; — amott három mester: mindegyik elől akar ülni, hogy

Engel Zsigmond s. k. kereskedő Selmecbányán	Dr. Tandileh Ignác s. k. orvos Selmecbánya
Dr. Ungár Kálmán s. k. ügyvéd Selmecbánya.	Weisz Adolf s. k. gyáros Selmecbánya.

Az alakulóban levő részvénytársaságról a közönség tájékoztatása céljából szükségesnek tartjuk elmondani a következőket.

A részvénytársaság 150,000 korona tőkével évente minimális számításal 300,000 korona forgalmat érhet el, mert köztudomású, hogy a részvénytársaság által forgalomba hozandó cikkek eladása vagy két hónapra 5%-scontto avagy hat hónapra történik. Tekintve azt, hogy a vevőközönség kétharmad része az árut két havi fizetés kötelezettsége mellett veszi, kétségtelen, hogy a rendelkezésre álló tőke évente kétszer értékesíthető s így 300,000 korona forgalom mellett 75,000 K nyers nyereség mutatkozik.

A gyár jelenlegi forgalmának a silányabb minőségű gyártmányok, munkásingek még $\frac{1}{3}$ részét sem képezik, mivel leginkább jobb minőségű gyártmányok készítésével foglalkozik, amiről az alapítók a bemutatott könyvek, rendelési lapok és készáruaktár alapján meggyőződtek.

Az alapítók bővebb tájékoztatás céljából a kiadott prospektusban részletes számítást csináltak, amelyből érdemesnek tartjuk a következőket átvenni.

Az egyes cikkek gyártási összköltsége (egy tucatot véve alapul) a következő:

I. Hary-féle ingek.

a) zefir ára 33 méter \times 68 fillér...	22-44 K
b) munkadij 12 \times 18 fillér	2-16
c) gomb felvarrás	—20
d) gomblyukak készítése	—20
e) vasalás	—40
f) szabás	—24
g) összerakás (adiustálás)	—12
h) béles 2 méter \times 20 fillér	—60
	Átvitel 26-36 K

Áthozat 26-36 K	
í) 108 gomb (1 ingre 9 drb.) 12 tet.	
kerül 216 K	1-61
k) cérna	—14
l) doboz	—45
vagyis 1 tucat ing összköltsége	28-56 K
Mínthogy ezen ingek eladási ára mint arról a szakértők is meggyőződtek 40 korona; az eredmény 28-5 % brutto nyereség.	

II. Secunda Zefir ingek.

a) Zefir ára 33 méter \times 38 fillér...	12-54 K
b) az I. tételnél b), l) alatt részletezett összes altelek a következőkülömbőségekkel u. m. a gombok ára nem 1-50 K, hanem csak 36 f miután 12 tucat csak 48 fillérbe kerül és a doboz ára nem 45 f hanem csak 28 f vagyis összesen	4-70
1 (egy) tucat ing összköltsége tehát	17-24 K
Ezen ingek legminimálisabb eladási ára 24 K, brutto nyereség tehát 28-5 %.	

III. Creton ingek.

a) anyag 33 méter \times 46 fillér...	15-18 K
b) II. tétel alatti b) alátétel alatt foglalt munkadij és hozzávalók	4-70
1 (egy) tucat ing összköltsége tehát	19-88 K
Ezen ingek eladási ára 28 korona, brutto nyereség tehát 29-5 %.	

IV. Közönséges munkásing 75 cm. hosszúságban (a forgalomnak maximálisan $\frac{1}{3}$ -da)

a) anyag 25 méter \times 30 f	7-50 K
b) varrási díj	1--
c) minden egyéb munka	1--
d) cérna és gombok	—20
1 (egy) tucat ing összköltsége tehát	9-70 K
Ezen ingek eladási ára minimálisan 11 K 50 fill. leggyakrabban 12 korona, brutto nyereség tehát 11 K 50 fill. eladási ár mellett 16 %.	

Megjegyezzendő, hogy a gyárban még más cikkek mint mellény, öv stb. is készíthetnek, melyeknél a brutto nyereség 50—60 %.

Igy a prospektus számítása szerint az évi nyers nyereség 25 %, 300,000 korona után tehát 75,000 korona.

öt illesse majd a nézők dícséretének nagy része. Az egyedül felbandukolt sportsman ez a gond nem terheli: fizet és indul kifelé.

Míg a társaság így megozsonnázik, élvezve közben az előtte elterülő gyönyörű tájképet is, azalatt az iskolások — lévén nekik a kávéházba «tilos a bemenet» — néhány gyermekbarát felügyelete alatt már régen elindult lefelé. Egy-egy perenyi időközökben követik egymást s vígan sikongva repülnek lefelé a sikos pályán. Az egészen kezdő mereven ülve még görcsösen kapaszkodik a vékony zsinórhoz, pedig ez tulajdonképpen csak a szánko felhúzására való, — s össze-vissza kapalódva lábaival csak utjában az utána jövőeknek. Végre nekimegy a hősának: szabad lesz az ut. — Nagyobb baj nem történt, legjobban fáj az öt most megelőzők gyonyulása. A gyakorlottabbak elől összefont karokkal már szabadon ülnek meg acéltalpu paripájukat. Előretartott lábaikkal alig-alig érintik a pályát, hogy az irányt betartsák: a legsebesebb iramban is kétségesen enged a könnyű szán az irányításnak. Békamódra, hasra fekvőve a szánon repülnek lefelé az elbizakodottak. Irányításra már nincs is szükségük: testlyuknak a szán jobb vagy bal oldalára való átvitele is elég a kormányzásra. Előrenyújtott karjaikkal azelőttek mintei s így még jobban eléri a bekárhoz való hasonlatosságot.

«Fizetni! fizetni!» — hangzik ezalatt a teremben száz torokból. Gazda, fizetőpincér olva-

satlan sem győzik bevenni az elfogyasztott ételek és italok árát: 3—400 korona a bevétel egy ilyen dítulón. A türelmetlen vendégsereg kitűlöd, előkeresi szánkát s most már hosszabb gondolkodás nélkül nekivágnak a sikos pályának. Előbb a hármás zánok, aztán a városok, végül az egyesek, nehogy utólerjék egymást, mert minél többen ülnek a szánon, annál sebesebb az iram. Utközben vége a flirtnek, tréfának: figyelni kell a szembejövőkre, a pályára, de különösen a most jobbra eső mély árokra. A vízbe ugyan bele nem kerül az ember, csak az öles hósánchoz, hogy van dylga mig kivájjja magát! A legnagyobb baj azonban, hogy tovább haladni, a sorba újra beállni az utanjövők miatt nem szabad, de nem is lehet — végig kell várni az egész sor elvonulását. «Mégis huncut a . . . !» Az utolsó (rendes) szán egy tarka zászlócskát visz, hogy a zsűri és nézőközönség megkülönböztethesse s érdemük szerint méltánolhassa a «koca-szánkácsokot!»

Szétlőt kipirult arccal, felkavart hótól telecsapott ruhákkal örült iramban halad át a szánkázócsapat a sorfalban álló néző között. A szépen haladó, gyakran igen kecses párokat élénk elismerőszavak kísérik; egy-egy mestert szakértő szemmel bírálnak s tipik helyét a versenyre. Évenként több verseny is lesz rendezve gyermekek, hölgyek, urak és páros-szánkázók részére csinos díjakkal, melyek közül a hagyományozoru sem hiányzik.

A költségeket a prospektus részletes maximális számítással 40,000 koronára teszi s így a tiszta nyereség 35,000 korona maradna, ami az alaptőke 23%-ának felel meg.

A tervezési munkálatok, számítások, a gyár meglévő formájának latbavetése után beláthatja bárki, hogy nem áldozatot hoz akkor, amikor részvényjegyzéssel elősegíti a részvénytársaság megalakulását, hanem meglévő tőkét jól és biztosan jövedelmező vállalatba fekteti, mert a számítástba vett nyereség s így az eredmény még fokozható, ha az állam subvenciót és gépeket ad, ami igen valószínű, mert oly iparicikkek gyártásáról van szó, amelylyel eddig piacunkat az osztrák gyárak irtászták el.

Selmecbánya városnak nagy érdeke az, hogy létesíteni tudjon valamely iparvállalatot, mert az általánosan érezhető pangást, amely dermedté teszi egész életünket, csak így illy módon szüntethetjük meg, és ha mi magunk nem iparkodunk, nem törekszünk a magunk megmentésére, hiába várjuk a mentő kezet akárhonnan, reményünk hiú, várakozásunk meddő lesz, mert ha valaha, úgy ma van igazán igazsa annak a régi jó közmondásnak, hogy „segíts magadon s az isten is megsegít.“

Selmec- és Bélabánya törvényhatóságának emlékirata az erdészeti főiskola áthelyezéséről tárgyában.

Az erdészeti szakoktatás teljes függetlenítésének kérdése különben csak külső ürügynek látszik. A tanári karnak az a törekvése ugyanis, hogy az erdészeti főiskolát az eddigi vélt gyámság alól felszabadítsa, egy sokkal veszedelmesebb közönségbe hozzák a tervezett gazdasági egyetemmel, sehogysem egyeztethető össze a függetlenítésre irányuló törekvéssel. A bányászati akadémiával

Még néhány pótútra a pálya alsó-szakaszán s a sorok megriuknak. A társaságnak zöme az állomásra igyekszik s jóleső érzéssel foglalja el helyét a kupében a kemény fapadokon. Kiránduló csak III. osztályon utazik, pedig tulnyomó részüket tanár, hivatalnok, ügyvéd s nem ritka a „Hofrat“ sem. A pályán már csak a helybeliek maradnak és a későnjövők, kiket hivatásuk akadályozott a délutáni kiránduláson való részvételben. Holdas estén éjjelig is folyik a szánkázás, ha nincs tul hideg.

Komoly balesetre nem emlékszik senki s az utcában lakók sem panaszkodnak éjjeli-nyugalmuk háborításra miatt.

Irtam pedig mindezeket, mert a „feisőpiacról“ a Vöröskutra vezet út, — minél fentebből le egészen Bogayáig — egy ideális szép és jó szánkaplya *lehelne*: egy jó havazás után csak vagy kétszer kell rajta vesszőboronával végig menni s kezdődhet a mulatság, az egészséges, a kellemes, az olcsó. Gyalogjárónak is marad még elég hely; csak fell kell szórni a nem lesz baj. Ha nem is fog ez a pálya Selmecre (reklám hiányában) annyi idegent vonzani: a helybelieknek eggyel több (hány van most? egészséges és kedves szórakozása lesz, melyért pl. Budapestről sokan megteszik az utat a Tátrába.

Talán még nem késő? tessék megpróbálni!

való kapcsolat jótékony hatása alatt az erdészeti szakoktatás a kezdet nehézségei dacára oly magas színvonalat ért el, amely semmivel sem áll hátrább a külföldi erdészeti szakiskolák mögött. Az erdészeti szak hallgatói a közönség hatása alatt sokkal magasabb technikai kiképzetésben részesültek, mint bármely külföldi erdészeti főiskola hallgatói s ennek következtében a magyar erdészeti szak a melyet még ott is, a hol technika főiskolával kapcsolatos, (pl. Zürichben, Karlsruheban) a gazdasági szakokhoz soroznak, sokkal közelebb áll a technikai szakokhoz, mint bárhol másutt. Teljes joggal és büszke önértéket hivatkozhatott erre az Orsz. Erdészeti Egyesület, a midőn néhány évvel ezelőtt a mérnöki cím és gyakorlati szabályozását célzó törvényjavaslat hatását a már eredetileg belevont bányászattal mellett az erdőmérnökökre is kiterjeszteni akarta.

Mit nyujtana ezzel szemben az erdészeti főiskolának a gazdasági egyetemmel való kapcsolata? Általános tapasztalat az, hogy agrikulturnális helyzetünk következtében az erdészetet a mezőgazdasággal szemben alsóbbrendű gazdasági ágazatnak tekintik s hogy ennek következtében minden nagyobb uradalomban a kisebb tudományos képzettséggel bíró gazdatiszt van a vezetői, az erdész pedig az alárendelt állásban. Ez a szűkebb keretű kép nagy általánossággal jellemzi, az országos felfogást is. Hogy ilyen körülmények között a gazdasági egyetemmel való kapcsolat az erdészeti szakoktatás önállóságát nem biztosítaná, bizonyítani nem szükséges.

De ettől eltekintve is, nem habozunk kijelenteni, hogy az erdőmérnököre a gyakorlatban váró feladatok nem követelik az egyetemet, szigoruan tudományos képzést s hogy az erdész speciális kiképzése, a melyet az egyetem nyujtana semmivel sem lenne jobb annál, a melyet egy kellően szervezett és a tudomány magas színvonalán álló erdészeti főiskola nyujt. Hiszen az erdészeti szakosztály az új egyetemnek is oly fakultászt alkotná, a mely a legkedvezőbb esetben a kivalutt tudományok tárgya, terjedelme és intenzitása tekintetében csakis saját szükségleteihez képest rendezkednék be, épen úgy, mint a hogy akkor tenné, a midőn egészen függetlenül intézne sorsát. Hogy e mellett az erdészeti speciális érdekei az egyetemen, a mely azokat csak másodsorban szolgálja, jobban érvényesítenének és biztosítatnának, talán az egyetemmel való kapcsolat buzgó pártolói sem hiszik.

Tekintve azt, hogy az oktatás sikere a megfelelő szervezeten és berendezésen kívül függ a tanári testület buzgalmától, szakszeretettől, lankadatlan tudományos buvárdoktól, valamint a hallgatók szorgalmától és tudomány szeretettől még vagyunk győződve, hogy az elméleti szakoktatás sikere szempontjából egészen mellékes a székhely kérdése. A midőn azonban ezt kétségben kívül helyeztük, meg kell vizsgálnunk, vajon szükséges-e az a gyakorlati oktatás szempontjából.

Habár a tanári kar szerint a főiskolának főcélja az elméleti oktatás, mégsem lehet tagadni, hogy annak karöltve kell haladnia a gyakorlati kiképzéssel. Ami a festőnek vagy szobrásznak a régi Róma művészeti remekei, a mi az építészek az egyes monumentális alkotások, a melyeknek ismerete nélkül elméleti tudománya testet öltene nem tud, az az erdésznek az erdő. Az erdő közelébe elvont szakember olyan, mint az üvegházi növény, a melyet a művészi kezelés felvehet ugyan külsőleg pompás, díszlővé, a szabad természet első fuvaltára azonban elveszi minden ékességét és értékét. Az erdő közlése adja meg az elmélethez szükséges szemléltető oktatás lehetőségét, a melynek nagy fontosságát egyetlen szakember sem vounalja kétségbe.

Nem «a gyakorlati apróbb fogásokról van itt szó», hanem arról, hogy a tanulónak módjában legyen az elméleti s elvont dolgokat felfogni és úgy megérteni, hogy kifejthessék benne a természetes szakszerű felfogás, a melynek segélyével az elméletnek a gyakorlatban való alkalmazásához nyer biztos segédesszöket, sőt nélkülözhetetlen alapot. E nélkül az az erdész lehet jó matematikus, vagy technikus, ismerheti a gombok vagy bacillusok szaporadásának szüvevényeit titkai, de jó szakember mégsem lehet soha, már pedig a főszly első sorban erre fektetendő.

A gyakorlati kiképzés szempontjából Budapest annyira hátrébe szorul és az oda való áthelyezés hazánk jól felfogott gazdasági érdekeire nézve is oly nagy hátránnyal járna, hogy azt a dolog természetességénél fogva további indokolással kifejtetni nem is tartjuk szükségesnek s e

szempontból egy néhány fontosabb tényre óhajunk még kiterjeszkedni.

Magyarország erdőeségeinek nagy tömege a középheggyessel bíró területeken fekszik. Selmecbánya domborlati és éghajlati viszonyainál fogva a nagy átlagnak a legjobban megfelel és növénytenyésztés szempontjából is a legalkalmasabb hely. Az üzemi teendőkkal járó, az erdőtenyésztés, becsés, használat és rendezés körébe tartozó dolgok jórészt itt helyben s közvetlenül mutathatók be a hallgatóknak, mert erre a célra egyrészt a Kőburg hercegi erdőbirtokok állanak rendelkezésükre, a hol még egy-egy modernül berendezett gőzfűrész-telep is található. A nagyobb szabású erdészeti berendezések és kihasználások bemutatása a közlelkező garmvölgyi kincstári erdőkben jóformán 24 óra alatt eszközölhető. A gyakorlati kiképzésnek mind e kimeríthetetlen tárházával szemben mit nyujt Budapest? Az áthelyezés gyakorlati érvét a homoktőtesben kívül egyebet egyetlen szakember sem tudott felhozni, már pedig az egész erdőgazdaságnak ez az ága az erdőnevelésnek oly csekély részét képezi, hogy e fontos kérdésnél számba sem jöhet. És, hogy a gyakorlati kiképzésre nézve az áthelyezést támogatók közül a homoktőtesnél több indokot felhozni senki sem tudott, fényesen igazolja azt, hogy a székhely-kérdés folytonos hangzotatása és felszínen tartása lehet ugyan divatos és modern, de a gyakorlati szakoktatásra föltétlenül hátrányos.

Az erdészeti főiskola rendezkedése áll továbbá az 500 kat. hold kiterjedésű kisbolygi tanulmányi erdő, a melyet erdésztünk nagy jeleséi oly nagy gondnal és költséggel rendeztek be és a gyakorlati oktatás céljaira átalakították. Ez az erdő, a melyben naponként tartanak különféle gyakorlatok, ha már szűknek bizonyulna, a társzomszédságában fekvő kincstári erdőből tetszés szerint kiegészíthető. Ugyanezt a célt szolgálja a tökéletesség magas fokára emelt botanikus kertünk, a melynek területe 7 kat. holdat meghalad s a melynek nagy értékét és becsét a magas kormány is elismerte, a midőn 1897-ben az új akadémia létesítésekor kimondotta, hogy az építkezés céljaira abból egy talpalatnyit sem enged elfoglalni, tekintettel annak az erdészeti oktatásra vonatkozó nagy becsére és értékre.

Legáltalánosab elv szerint is az erdészeti főiskolát ott kellene létesíteni, a hol a gyakorlati kiképzésre a legtovább alkalom és tér nyílik. A fakeskedelmi szempontra való hivatkozás, melylyel a Budapestre való áthelyezés hasznát akarják kimutatni, nem állja helyét, mert az az erdőgazdaságnak csak egy ágazatát képezi és semmi sem állja útját annak, hogy a fakeskedelem ismeretétéről itt Selmecen egy új tanszék létesíttessék.

A főiskola erdészeti tanári kara minden tiltakozása ellenére is, a sorok között elismervén a gyakorlati kiképzés fontosságát és indokainak ez irányban való nagy gyengeségét, azt a nagy hátrányt, a mely a főiskolának Budapestre való áthelyezéséből az erdészeti szakképzésre háramlik, a vidékre való gyakorlati utaztatás által akarja némileg ellensúlyozni, nem látván be, hogy az már költségesebb volna miatt sem lenne keresztülvihető. Közudomása ugyanis, hogy az évenként többször rendezett gyakorlati tanulmányutakra alig egy néhány hallgató szokott jelentkezni; ösztöndíjasokon kívül, a kikre ez kötelező, ugyazólvan senki. Ennek oka nem a hallgatóság buzgalmanak és érdeklődésének hiányában, hanem szerény anyagi helyzetében rejlik Miként képzhető el tehát, hogy a céltzott «gyakorl» vidéki kirándulásokon, melyek hosszabb időt és nagyobb költséget igényelnek az «összes» hallgatóság részt vegyen; ha pedig ez, mint egyetlen mentő eszköz, keresztül nem vihető, úgy a hallgatóság gyakorlati kiképzése nemcsak hiányos, de örökké pótolhatatlan marad.

Megengedjük, hogy a gyakorlati oktatás szempontjából vannak hazánkban alkalmas városok, de akárhová is helyeztessék át a főiskola, az arra fordítandó több millió költségek dacára is csak egy, a kezdet nehézségeivel küzdő, talajából erőszakosan kiszakított, minden történeti tradíciót és hagyományt nélkülöző fejletlen intézményt nyernének vele, a mely csak hosszú idő múlán és csak tetemes költségekkel érné el azt a színvonalat, melyet főiskolának a már napon Selmecbányán elfoglat.

Ha végre a tanulóifjúság szempontjából vizsgáljuk a kérdést, megengedjük, hogy Budapestnek inkább sejtáthatja el a raffináltabb izlést, a nagyobb fokú társadalmi simaságot, evvel együtt azonban karöltve is járna az elpuhultság, meglanyulna a szabad természet és az erdő iránti

szeretet s mindenek az lenne a következménye, hogy vihareddt, a hely és minden viszontagságával megküzdni tudó erdész helyett előállana a »szalonerdsz«, a kinek legfőbb igyekezete az lenne, hogy a nagyvárosi élet bűvös és vonzó légkörében maradjon.

Ha a tanári kar azt tapasztalja, hogy itt Selmeccen az ifjuság társadalmi életében, — a mely ennyire kifejlődve, sehol másutt, a hol főiskolák vannak, fel nem található, — stagnáló mutatózik, a kis város szűkebb határai között amugy is egymásra lévőn utalva, emelje magához a halgatóságot, s azt folyton buzdítva, bátorítva, a halgatóságot, s azt folyton buzdítva, bátorítva, adja meg neki akár tudományos felolvasások, akár irodalmi estélyek, stb. rendezése által a módot arra, hogy szakszerete mind inkább kifejlődhessek s önművelésére való hajlandósága felberekesszék.

Az is közismert tény, hogy a főiskolai hallgatók legnagyobb része szerény anyagi viszonyok között élő szülők gyermeke, a kiket első sorban suttana a nagyvárosi élet drágasága; ezt a drágaságot éppen elviselhetelenné tennék a tervezett gyakori kirándulások költsége. De miként a tanár önművelődésének és tudományos munkálkodásának a székhelytől függetlennek kell lennie, épp így a tanuló ifjuság szakszerete, buzgósága és szorgalma fokozására sem tartják szükségesnek hanem ellenkezőleg károsnak a nagyvárosi élet zaját s idegeket kimerítő és utón-utólinak kínáló éleztelét.

Végül engedje meg Nagyméltóságod, hogy a magas kormány programjának azon tívűs és helyes pontjára hivatkozzunk, melyly a hatalmas állami szervezeti működésével is az egységes magyar nemzeti állam kitépítését, valamint egyes kulturális intézmények decentralizációját által, főleg az exponáltabb vidékek oly megerősítését tüzte ki feladatát, hogy azok a nemzeti előrehaladás biztos révét és gőcpontját képezzék. Csak egy pillantást kell vetnünk Selmeccen földrajzi fekvésére, a városnak és vidékének tája jellegére és előtűnik áll az a megdöntöhetetlen igazság, hogy Selmeccet a főiskolától megfosztani nem szabad. Szakszemponthól talán képezhette vitát tárgyát a kérdés, a nemzeti eszme, a magyarosodás és a magyar nemzeti állam kitépítése szempontjából, ellenben a kérdésnek még csak taglalásba sem lehet bocsátkozni.

Különös, de a mi álláspontunkra igen kedvező jelenség, hogy az erdészeti tanári kar izoláltan állván elvi és nemzeti szempontból is a főiskolának a fővárosba való áthelyezését, tulajdonképen szembe helyezkedik az országos közvéleménnyel, amely mind katarozótöztöbben és erősebben követeli, hogy Budapesten már létező főiskolák is lehetőleg a vidékre szétosztassanak nehogy a városi túltengés a vidék jogos kulturális érdekeit megsemmisítse, a hol azonkívül a tanuló ifjuság, illetve a tanulás egészesen fejlődése helyett a zűllés és pusztulás tít yanását.

A selmecci főiskola a felvidéken a magyar nemzeti haladás és művelődés erős vára, a mely magad a városi is kulturális gőcpontját tette. Az akadémia magyarrá tetele óta lefolyt négy évtized alatt a város lakosságának megmagyarosodása terénis oly eredményekre hivatkozhatunk, a melyek elvitatlanul vezetőségét és fontosságát adnak a városnak a nemzeti eszmék meggyökeresítése és tovább fejlesztése szempontjából.

Mindezeknek tiszteletteljes előterjesztése után Selmecc- és Bólybánya szab. kir. város törvényhatósága a mai napon megtartott közgyűlésének határozata értelmében azon alázatos kérelmét terjesztű Nagyméltóságod elé, hogy:

az erdészeti főiskolának az erdészeti szakoktatásra nézve szükségétlen, sőt egyenesen káros, az állam háztartás megokolatlan és tetemes megerőltetésével jár, valamint a magyar nemzeti állam erősítésére is mérhetlen veszélyt rejtő, áthelyezést célzó törekvéseket és az erre vonatkozó minden nemző mozgalmat figyelmen kívül hagyván, kegyesen elrendelni méltóztatnék, hogy a főiskolán, jelenlegi székhelyének megtartása mellett létesítenek minidazon reformok, modern építkezések és berendezések, a melyek az erdészeti szakoktatás jövőbeli fejlődését biztosítani vannak hivatva.

(Vége)

Óvás.

A »Selmecci Újság«-nak január 31-iki számában megjelent »Madarászás« című közleményre vonatkozólag van néhány megjegyzésünk.

»Jót akarunk«, ezzel végzi a cikkirő. Elhizszük, a de vizont a jóhiszeműeségről meg vagyunk győződve.

De vizont az említett cikkből kitűnik, hogy a cikkirő ezt a jóhiszeműeséget másokról nem igen akarja feltételezni. Mert bizony kevés bizalmat és jóhiszeműeséget előlegez az új polgármesternek és az állítólag »lépre« ment vezető férfiaknak az, aki a vélemények »mesterséges kialakításáról«, a szavazatoknak »madarászás« utján való megszerzéséről beszél akkor, mikor — véleményünk szerint — egy tisztán udvariassági ténykedéssel állunk szemben ebben az esetben. Mi jobb véleménnyel vagyunk ezt a »madarászást« illetőleg — nem tekintjük egyébként, mint hivatott és illetékes tényezőktől kezdeményezett akciónak, mely azt célozza, hogy ebben a társadalmilag és politikailag kasztokra és pártokra szakadt városban mint jobarátok is találkozassanak az emberek, anélkül, hogy egymásnak »lépre« is menének meggyőződésük eladásával. Egy kis jóakarattal és elfogulatlansággal ezt lehetne beleamagarázni ebbe a »madarászási« ügybe. De hová jutnánk, ha minden ilyenmő barátságos összejövetel a »madarászás« gyanuját keltű fölé és ha félni kell attól, hogy hasábkora terjedő cikkekben gyanusítják meg az embert, ha házánál vendégül látkba barátjait vagy ismerőseit. Most az említett cikkből bizony jó adag meggyanúsítást hámózhathatunk ki.

A meggyanúsított polgármester valószínűleg nem szorul a mi védelmünkre és ugy tudjuk, hogy tréfás oldaláról nézi a dolgot.

És helyes az ő szempontjából.

Nem is főképpen és speciálisan arról az ügyről, hanem inkább arról az általános felfogásról, móróról akarunk szólni, mely a »Selmecci Újság«-ot egész eddigi pályáján jellemzi. Amely felfogással, modorról a közönség ama része sem tudott mindig egyetérteni, amely különben a »Selmecci Újság« politikai és társadalmi elveit általában helyesli és pártolja. Amely felfogásból kifolyólag a »Selmecci Újság« támad, dorongol mindent, ami nem tőle ered. Egyes cikkeiből szinte kiérezni az erőlködést, amellyel mindenben rosszat keres és talál és a bálbólól elefantot csinál.

Minden eszme, gondolat vagy cselekedet, mely nem tőle ered, vörös posztó neki, akármilyen ártatlan színen vagy formában jelenék is meg. De hát ellenzékieskedni csak kell! Igaz, van elég alapos ok ebben a városban az ellenzékieskedésre és a »Selmecci Újság«-nak is volt van meg elég oka és alapja erre. E tekintetben a »Selmecci Újság« irányása találkozik is sokaknak helyeslésével és támogatásával. De mindent, minden áron tűni és dorongolni, talán gyanusítani, csakhogy ellenzékieskedjünk, — nevétséges és izléstelen dolog is.

Útni, dorongolni könnyű dolog; de igazságosnak, méltányosnak és egy kissé jóhiszeműnek is lenni esetleg — ellenfeleinkkel szemben is: ehhez már egy kis jóakarat, hígadtság és gvallérosság is kell. »Az igazságnak, jónak saját erejénél fogva kell győzni, az nem szorul a vélemények mesterteréses kialakítására« — mondja a cikkirő. De véleményünk szerint dorongra sem szorul mindig, amikor a meggyőzés, a méltánnyossá nemesebb győgyerével is harcolhatunk.

Mi is jót akarunk. Talán első sorban a »Selmecci Újság«-nak és annak a pártnak, melynek elveit zászlójára írta. De ilyen »madarászás«-féle és hasonló tendenciájú cikkek éppen nem alkalmasak arra, hogy a lap maga és az általa képviselt elvek iránt rokonszenvet keltsenek. De igenis alkalmasak, arra, hogy a már meglévő rokonszenvet is kiöljék az emberből.

Esetleges félreértés elkerülése céljából még kijelentjük, hogy a városi vezető körökűt messze állunk; sem azok közé nem tartozunk, akik állítólag »lépre« mentek. Csak a méltánnyosság és igazság érdekében szólottunk. Két selmecci polgár.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hivatalos órák a városi hivataloknál.

A városbázán, a számvevőségél, pénztárnál és adóhivatalnál.

Hétköznapokon d. e. 8—12 óráig
felelnek „ „ 9—12 „
d. u. 2—5 „
felelnek „ „ 2—8 „
Ünneppapokon d. e. 9—11 „

A rendőrségénél:

Hétköznapokon: d. e. 8—12 óráig
d. u. 2—6 „
Ünneppapokon: d. e. 9—11 „

A rendőrségénél panaszok, bejelentések a nap bármely időszakában megtehető a napos tisztánál.

Az anyakönyvi hivatalban:

Köz- és ünneppapokon d. e. 8—12 óráig

A városbázán a tanácselőnök mindig minden hét este-tűrtök napján délelűt, az árraszaki ülések pénteken délután vannak. Ez időben a tanácsagok nem állanak a közönség rendelkezésére.

— Városi közgyűlés, a hó 12-én délután

3 órakor lesz, melyen Lits Gyula főispán fog elnökölni; — a tárgysorozatot lapunk hivatalos részében hozzuk, de úgy tudjuk, hogy póttárgysorozat is lesz, mert időközben indítványok és más sürgős ügyek is érkeztek be.

— Kiténtetés. A király Binder Antal ny.

kir. főerdőrnek hesszu hasznos szolgálatának elismerésűl a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. Az érdemes, derek őrző tisztviselő kiténtetése tisztelői körében nagy örömet keltett.

— Podhragay ünnep. Népes gyűlést tartott mult vasárnap délelűt a Podhragay-ünnepi rendező bizottsága, amelyen elhatározták, hogy a jubileumi ünnep e hó 24-én lesz. A program szerint délelűt fél kilenc órátl predikáció lesz a plébánia templomban, 9 órakor a jubilálás mond szent misét s ezt magyar predikáció követi. Tíz órakor kezdődnek a tisztelgések. A r. kath. hívek nevében Fodor László dr. főiskolai tanár, a patronátus nevében Horváth Kálmán polgármester fogja üdvözölni az ünnepelet. A rendező bizottság e hó 17-én délután 3 órakor újból ulést tart a program részleteinek megállapítása céljából.

— Uj jogakadémiai tanár. Tuka Béla dr.-

a budapesti államrendőrség fogalmcszját a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter tanárrá nevezte ki a pécsi jogi akadémiához. A jeles kézülsűk fiatal jogtudóst kinevezése alkalmasból számosan üdvözölték városunkból.

— Egy tisztviselő ünneplése. Negyven évi állami szolgálatának jubileumát e hó 23-án üli meg Szép Gábor a bányaigazgatású számvevőség h. főnöke, akit a ritka alkalomból tisztviselő társai meg ünneplésben áhajtának résztesíteni. Közvacsorát rendeznek e célból e hó 23-án este a városi vigadóban, amelyen mint értesülünk, igen sokan vesznek részt a nagyközönség köréből is, ahol igen nagy a jubiláló tisztviselő tisztelőinek száma.

— Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a

Horváth Kálmán lemondásával megüresedett selmeccbányai l. ker. anyakönyvvezetői állásra Kuti István rendőralkapitányt nevezte ki.

— Társasvacsora, táncestély. Az Önk.

Tűzoltó Egylet február hó 11-én társasvacsorával egybekötött táncestélyt rendez, melyre a rendezőség ez uton hívja meg a város közönségét. A Tiszta jövedelem az egylet pénztára javára fordították. A magunk részéről a legmelegebben kérjük fel olvasó közönségünket, hogy a humanus nemes intenciójú egyletet s annak önfeláldozó buzgó tagjait tisztelje meg azzal és az irántuk való elismerést, mely nekik oly ritkán jut osztályrészül legalább azzal nyilvánítsa, hogy a mulatságokon lehetőleg nagy számban részt vegyen.

— Köszönetnyilvánítás. A magyarországi

mulások rokkant és nyugdíjgyelének selmeccbányai főnöke a mult szombatban rendezte idei farsangi mulatságát a városi vigadóban, amely minden tekintetben a legjobban sikerűlt. A bálon

— Országos képviselők járandóságai. Aból az alkalomból, hogy francia szendás és képviselőház tagjai járandóságait közelebb feleltették, a Temps- a népképviselők járandóságairól a következő kimutatást közli: Franciaországban most évi 15,000 frank, szabadjegy az államvasutakra és havi 10 frankért kedvezményes jegy az összes vasutakra, nyugdíj. Ausztriában 20 k. naponként az ülésszak folyamán, utiköltségek megtérítés. Magyarország 5000 k. évenként, 1800 k. évi lakbér. Németbirodalom, 3000 márka évenként, melyből minden egyes ülés dímulasztásáért 20 márka levonatik, vasuti szabad-jegy. Poroszország 15 márka az ülésszak minden napjára, vasuti szabad-jegy. Belgium 4000 frank évenként, vasuti szabad-jegy. Bulgária 20 frank naponként az ülésszak tartama alatt, vasuti szabad-jegy. Dánia 10 korona naponként, de ha az ülésszak 6 hónál tovább tart, az ezen túl terjedő napokra csak 6 korona, vasuti szabadjegy. Görögország 1800 frank évenként vasuti szabad-jegy. Olaszország semmi díjazást, vasuti szabad-jegy. Norvégia 12 korona naponként az ülésszak tartama alatt, egy ingyenmenet a vasuton, ingyenes gyógykezelés és temetés. Hollandia 2000 hollandi forint évenként és egy ingyenmenet a vasuton. Portugália díjazás nincs, vasuti szabad-jegy. Szerbia 15 frank naponként, egy ingyenmenet a vasuton. Svájc 20 frank naponként és egy ingyenmenet. Oroszország 30 frank naponként, egy ingyenmenet. Amerikai Egyesült-Államok 25000 frank évenként, egy ingyenmenet, 625 frank átalány.

— Időt tudóhurut gyógykezelésénél a „Sirolin Roche” feltételül igénybe vevendő, mivel a legtekintélyesebb egyetemi tanárok egybehangozó nyilatkozata szerint a köpetet legrovidebb idő alatt kereszti, esetleg lassú izlássalja és az étvágyát előmozdítja. „Sirolin Roche” ugyan egy erósozó-preparatum, de nem az ilyenmi preparatumok rossz ízével. Teljesen méregtelen és nagy adagokban véve is tökéletesen emészthető. Naponta 3—6 tenkanál elegendő az eset súlyosságához mérten. „Sirolin Roche” kapható a gyógyszerárakban.

— Csalódnál emberi dolog, de nem okvetlenül kell. Ha e névre „Réthy” figyelünk, egy nem csalódnál, hanem eredeti Pemetőfű-eukorhát kapunk 60 fillérért, e kevelő régi magyar háziasert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitünően darált. De vigyázzon, hogy a doboz és a eukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy” név,

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Magyar alkalmas utasoknál. — Nékielőzetlenül rövid hussnálát után. Fertőtlenítő hatásos által megvizsgálva.

Attest Bécs, 1887. július 3.

Kalodont
nékielőzetlenül
fog-crème.

A fogak tisztán tartásához fogviz nem elegendő. — Eltávolítása a fogbus körül akaratlanul képződő ártalmas anyag, csakis mechanikai tisztítással egyesített egy felsőlétes és antiszeptikus húsosallító fog-cremel elérhető. A „KALODONT” használatával az összes kulturálomokban a leghatásosabban helybizonyult.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

674./1907. rkp.

Hirdetmény.

A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara selmec- és bélabányai külligainak megválasztása ügyében a kereskedelemügyi miniszternek 92.331. 1906/Vl.o. számú rendeletére a városi törvényhatósági bizottság által kiküldött központi bizottság a választók névsorát összeállítván, az a városi rendőrfőkapitányi hivatal 3. számú szabójában megtekinthető.

A névsor elleni esetileges felszólamlások e hirdetmény közzétételétől számított 16 nap alatt nálam teendőek meg.

Értesítem a választókat, hogy a város terü-

letén lakó kereskedők és iparosok részéről a beszercebányai kereskedelmi és iparkamara két kereskedő és két iparos külligainak megválasztása f. é. március 4-én d. e. 9 órakor a város-ház tanácstermében fog megtörténni.

Felhívom tehát a választó kereskedő és iparos urakat, hogy választójoguk gyakorlása végett a fentit időben és helyen megjelenni sziveskedjenek.

Selmecebánya, 1907. évi február hó 4-én.

Kuti István s. k.,

h. rfőkapitány,

a központi bizottság elnöke.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1907. évi február hó 2-től, 1907. február hó 9-ig.

Születés.

Gájos Mihály, Polónyi Ernesztin leány Selmecebányán
Ambrózi János, Buzalka Anna „ „
Lichy István, Kollar Anna „ „
Korinek Mihály, Szuhaneck Amália „ „
Számely Ádám, Mikuska Mária „ „
Tekus János, Bránsky Franciszka „ „
Debnár Károly, Krissan Emilia fia „ „
Greschó András, Balkovics Erzsébet fia „ „
Teren Mátyás, Melicher Katalin leány „ „
Jaszénak János, Vodnák Anna fia Hodrusbányán
Stelez Adam Felgszám Mária „ „

Kihirdetés.

Nehoda Jenő, Heinecz Klara Selmecebányán

Házasság.

János János, Szurovecz Mária Selmecebányán
Trengner János, Stoll Anna „ „
Miertus János, Csunderlik Jozsefa „ „
Ilosik István Szmrtnik Mária „ „

Halálkozás.

Molnár János 6 hónapva, rangos göröcs Selmecebányán
Számely Anna 1 hónapos gyengécs „ „
Szokolik József 68 éves, tüdőbeteg „ „
úv. Zachar Ferenec 66 éves gyomorkór „ „
Staudner Margit 4 éves kishörögkórurta Hodrusbányán
Bizah Mihály 4 éves angolkor Hodrusbányán

288. sz./1907. vt.

Hirdetmény.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. v. tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező u. n. kremnicikai föld, továbbá a bankai Adametz-rét és a hodrusbányai Cziglan-rét a f. é. február 18-án d. e. 10 órakor a város-ház tanácstermében megtartandó árverés után három évre bérbeadták.

Kiküldési ár az eddig fizetett bérösszeg, azaz: a kremnicikai föld után évi 41 kor, az Adametz rét után évi 52 kor, a Miertus-rét után évi 40 kor, és a Cziglan-rét után évi 30 kor.

A részletes feltételek a városi számvérvőség-nél megtekinthetők.

Selmecebányán, 1907. január hó 25-én.

Horváth Kálmán,

polgármester.

796/1907. rkp.

Hirdetmény.

Hontvármegye aispánja engedélyt adott a bányászati és erdőészeti felkölölnök, hogy topoták közösg határában levő vadászterületén kisbilyén s a bélabányai határral szomszédos területeken 1907. január 17-től egy éven át a vadavadak méreggel pusztíthassa.

Ez engedély megadását azzal teszem közhírré, hogy a mérgezett tárgyakhoz hozzányúlani vagy azokat elullajdonítani 15 napig tartó elzárás és 300 koronáig terjedhető pénzbüntetési terhe alatt tilos.

Selmecebánya, 1907. évi február hó 4.

Kuti István,

ralkapitány,

100/1907 q

A helybeli rendőrfőkapitány 9245/906. szám alatt felterjeszté a helybeli vadász egylet kérelmet, melyben a területen elszaporodott vadak mérgeggel leendő pusztítására 1907. év tartamára engedélyt kér.

Végátározat.

Az 1895. évi április hó 3-án 23542 sz. alatti belügyministeri rendelet 1 § alapján az 1907. évre terjedő érvényű megengedem, hogy a helybeli vadászegylet vadászterületéhez tartozó következő dülökben Selmecebányán Szenthárom-

sághegy, Paradicsomhegy, Scheimer-féle bírtok Hella, Maruskova, Sobó, Bakaljárka, Handerlova és Széleshegy. Hodrusbányán Spitzenberg, Siroka, Jaszenovó, Bernlejtén, Raková, Jalsová, Kirschnerovszka, Grumtál, Poljakóvi, Rábenstein, Kerling Bankán Rozgrund, Snejdicz, Kizova, és Komp. Bélabányán: Háj.

Az elszaporodott vadnak strichninnel pusztítottáhsanak tudomásul véve, hogy a mérgezzet Hacher Gyula, Hacher János, Neuschventner Ágost, Greschó András, Hlavacsek Mihály, Masek Manó fogják végezni.

Jelen engedélyező határozaton egyttal utalványul is szolgál aéra, hogy a vadászegylet vagy megbízottja 60 grmm. strichninum nitricumot szerezheszen be.

Kötelezem kérelmezőt, hogy a hivatkozott rendelet minden rendelkezését pontosan betartsa, utasítsa megbízottait, a mérgezett tárgyak kitevérsől a kitevést megelőzőleg legalább 5 nappal irásbeli uton értesítsék a helybeli rendőrfőkapitányt, az érdekelt rendőrbiztosokat, nemkülönben a szomszédos községek előljáróságait.

Utasítom a rendőrfőkapitányt és az érdekelt bélabánya hodrusbányai és bankai rendőrbiztosokat, hogy engedélyem tartalmát a legkiterjedtebb módon közzétegyék azon figyelmeztetéssel, hogy a mérgezett tárgyakhoz hivatalnlan hozzányúlni, vagy azokat elullajdonítani 15 napig terjedhető elzárás és 300 koronáig terjedhető pénzbüntetési terhe alatt tilos és hogy a mérgezzési záros időtartam alatt a mérgezett tárgyak kivételje a járást kelést az illető területen el is tilthatja.

Miről az összes érdekeltelkek azzal értesítem, hogy a rendőrfőkapitány jelentése szerint a 16086/900.31 belügyministeri rendelet értelmében a kérés tárgya közhírré tettezt, s az engedélyezés ellen kifogás nem emellettezt.

Selmecebányán, 1907. januán 31-én.

Horváth Kálmán s. k.,
polgármester.

1100/1907.

Hirdetmény.

Alulirott hivatal ennell felhívja mindazon adóköteleseket kik a IV-ik osztályu kereseti adó alá tartoznak, (magán hivatalnokok, tanárok, tanítók, tanítónők, tiszteletvezetők, ügynökök állandó fizetésűk, gyárakban iparműhelyek és kereskedésekben legalább 80 kor. havi fizetés mellett alkalmazottak, közjegyzői és ügyvédi irodák személyzete, szóval mindazok kik évi, vagy havi fizetéssel bírnak s fizetésüket magán dénytárnál kapják, továbbá oly állami. vagy közigazgatási tisztviselők, kik mellék foglalkozások után állandó fizetést, tiszteletdíjat (nagy.) hogy az 1907. évre jövedelmükről szóló bevallásukat f. é. február hó 20-ig tegyék meg.

Egyben figyelmeztetnek az érdekelték, hogy a szükséges nyomtatványok alulirott hivatalnál ingyen szolgáltatnak ki s a jövedelem be nem vallása esetén adójuk a kinyomozott adatok alapján hivatalból fog megállapítani.

Selmecebányán, 1907. évi február 5-én.

Városi adóhivatal.

Meghívó.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. bányaváros törvényhatósági bizottságának folyó évi 1907. február havi rendes közgyűlését ugyanazon hó 12-ének d. u. 3 órájára tűzöm ki, s ahhoz a bizottság tagokat ennell meghívom.

Ipolyság, 1907. január 28.

Lits Gyula, főispán.

Tárgysorozat:

1. 1808. v. t. 906. Pozsony sz. kir. város átirata a hűdrágaság megszüntetése tárgyában a földmívelésügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett feliratának pártolása iránt.

2. 236. v. t. 907. A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek 1906. év-

ben Pozsonyban tartott értekezletének átirata a helyügyminiszteriumhoz külön városi törvényalkotási és az állami közigazgatási költségeinek megértésére iránt beadott felterjesztésének pártolása iránt.

3. 432. v. t. 907. Sárosvármegyének átirata az alkohol elleni védekezés, illetve iszakkok részére költségmentes menedékhelyek létesítése tárgyában a m. kir. kormányhoz intézett feliratának pártolása iránt.

4. 542. v. t. 907. Előterjesztés a telekkönyvi átiratokról szedhetők díjakra vonatkozó szabályrendelet érvényének meghosszabbítása iránt.

5. 715. v. t. 907. Előterjesztés a városi közgyűmi teendők ellátása, illetve közgyűm választása és ezzel kapcsolatban a számviteli, adóhivatali, pénztári és árvtári kezelés beosztása iránt.

6. 837. v. t. 907. Előterjesztés Vihnye fürdő 1907. évi házikézelése, illetve a fürdőigazgató és gondnok megválasztása tárgyában.

7. 4238. v. t. 906. Előterjesztés a Geramb János József bányagyűlt terhére előírt 80 korona patakkötési díj leiratása iránt.

8. 454. v. t. 907. Előterjesztés a magánosok részére eladandó épületek és műfa, valamint a tűzifa egységárára vonatkozó újabb árszabályzat megállapítása iránt.

9. 727. v. t. 907. Előterjesztés Greguss Antal abbeli kérvényére, hogy a vöröskuti agyag-terület bérletétől felmentessék.

10. 897. v. t. 907. Előterjesztés az 1877. évi XX. törvényeik 178. §-a alapján a törvényhatósági bizottság kebeléből négy árvaszéki tünök kiküldetése iránt.

11. 885. v. t. 907. Előterjesztés a hodrusbányai helypénzszedési jog beborádása tárgyában.

12. 106. polg. 907. A polgármester havi jelentése a városi háztartás és közigazgatás 1907. évi januárius havi állapotáról.

13. — v. t. 907. Előterjesztés a városi nős díjnokok kérvénye tárgyában tűzifa-átalányban leendő részesítésük iránt.

14. — v. t. 907. Előterjesztés özv. Ocsovszky Vilmosné kérvényére Vilmos fia részére a nevelési járuléktól további felmentése iránt.

15. 838. 823. v. t. 907. Zólyomy Imre erdőmester és Kuti István rendőrfelügyelő felelőssége a polgármester azon határozata ellen, melylyel előbbi az anyósa nevén álló bérkocsipar, utóbbi pedig kiskoru gyermekei nevén álló borély és fodrász-ipar abban hagyására kötelezte.

16. 889. v. t. 907. Csorba Odón bankai ideiglenes tanító felelőssége a városi tanács azon határozata ellen, mellyel drágasági pótlékokt kérő folyamodványával elutasított.

17. 28. polg. 907. Zólyomy Imre erdőmester, Ács József pénztáros, Csányi Ottó tb. főszámvéve, Abonyi Ferenc rendőrnök, dr. Kapp Jakab tiszti főorvos, Lindmayer János tb. rendőr-fogalmazó, dr. Tandlich Ignác tiszti orvos, Szpiszka Mihály pénztári ellenőr és Dobó Sándor tb. számvéve kérvénye a helybeli bankoknál, szövetkezeteknél és tüzoltóságánál viselt és díjazással egybekötött állásuk megtartatása iránt.

Selmecebánya, 1907. évi február hó 5-én.

Horváth Kálmán,
polgármester.

1183. sz./1907.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazon adózók, kik tőkeamatadót fizetni tartoznak, hogy arra vonatkozó vallomásaikat alulírott hivatalnál f. é. február hó 20-ig annál is inkább nyújtsák be, mert ezen bevallás elmulasztása jövedéki kihágást képez és az 1883. évi XLIV. t.-c. 100 § értelmében büntetendő.

Ezen adó alapján minden kamatt, jutalék, szóval mind az a jövedelem, melyet az ország valamely lakosa — legyen bár természeti vagy jogi személy — a következő forrásokból húz u. m.: 1. bel- vagy külföldi folyó életjáradékból, özevgyi ellátásból vagy rokonsági évi járadékból, 2. kézi vagy jelzővel birtosított, vagy egy-

szertű adós levelekre, váltókra vagy bármimé magán kölcsönöknek bel vagy külföldön kölcsön adott tőkékből, továbbá hitbizományi, családi és alapítványi tőkékből;

3. belföldi földirtokkál összekötött s a földadó tárgyát nem képező dologi jogosítványokból;

4. külföldön fekvő föld vagy házbirtokból s bármimé külföldi részvényekből;

5. magyar állami és törvényhatósági, külön törvények által adómentességben nem részesített főtörvényekből;

6. azok a jövedelmek, melyek pénztételeknek, takarékpénztárnaknál utalvány, betéti könyv vagy folyó számla mellett gyümölcsözleg elhelyezett tőkékből származik;

A tőkamat és járadékadó fizetési kötelezettségén mit sem változtat az a körülmény, hogy kamatt, illetőleg járadék fejében nem készpénz, hanem egyéb dolgoknak természetbeni szolgáltatása (élelmek, ruházás, elartás, nevelés stb.) lett kikötve. Ilyen esetekben ezeknek értéke készpénzre számítandó át.

Selmecebányán, 1907. évi február hó 5-én.
Városi adóhivatal.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a n. é. közönség beces tudomására hozni, hogy Deák Fenece-utca 20. szám alatt (Heim-féle ház) lévő

„Julipán” fodrász-üzletet

átvettem s az eddig fentartott üzletemet bezártam.

Eddigi nagybecsült támogatását megköszönve; magamat továbbra is a nagyérdemű közönség beces jóindulatába bátorkodom ajánlani azzal, hogy pontos, a legkényesebb igényeket kielégítő kiszolgálással parkodni fogok magamat arra mindinkább érdemessé tenni.

Selmecebánya, 1907. február hó.

Kiváló tisztelettel
Magdics János
fodrász.

! Deák-utca 17. sz. SÓLTZ-féle házban

az emeleti lakás,
mely most a Főiskolai Kör helyisége

kelő helyreállítás után f. é.
— nov. 1-től kiadó. —
Ugyanott kiadó május 1-től
— az egyik bolt —
és raktárral használható szaraz pince.

Megbízásból
Dr. Fodor L.

!

Állandóan friss tea sütemények!!

**Minden vasárnap friss
farsangi jánk!**

BORHEGYI ISTVÁN
cukrász, Ezüst-utca 1. ker., 14. sz.

Megrendelések szolitt és pontos kivitelben!

Szakács és cukrász,

ki csak nagyobb üzletekben volt alkalmazva, lakodalmak, bankettek, estélyek, stb. legmagasabb igényeknek megfelelő főzését elvállal.

HUSZÁGH ADOLF
vendéglős Vihnye-fürdő.

**Fényképészeti gépek
és kellékek** □ □ □

első és mindig friss minőségben
(hitelképes egyéneknek részletes
— fizetésre is). —

Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál
Terasszon.

UJ! Több világosság UJ!

Védelem minden szerencsétlenség ellen!!
Mindennemű robbanás ki van zárva
minden petroleum lampánál.

Angol szabadalmazott 130568.
Német bir. szabadalmazott 22400.

„Több világosság”
ad néhány óra a leg-
sűrűsre hasonló, a
száraz nagyon kel-
lemes szép fényben
fűző lángot, nem
izzóól nem büzől
egyszeri betetés ele-
gondó k. b. 2-3 hó-
napra, mivel „Több
világosság” fel-
oldódik és a lámpa
belet impregnálja.
tehat petroleumot
mindenap utána le-
tölteni.

„Több világosság”
használatával elé-
jük egy körülbelül
30%-os petroleum
megtakarítást.
Bővebb utasítás a
prospektusban.

TÖRVE VÉDVE.

1 doboz óra 24 darab tartalommal és használati utasítással K 120.
Vezérgyűk Magyarországról részére Erős Sándor Budapeston.
Főelárústó: Selmecebánya és vidéke részére
DUKÁSZ GYULA
lámpa, íveg és porcellán kereskedő Selmecebányán.

Kérje ingyen

és bérmentre magyar nyelvű, gasdagon illusztrált főrajgy-
szekemet, 3000-nél több rajssal, mindeneadó nikkelt, ezüst-
és aranyórák, valamint mindeneadó szolitt
arany és ezüst árnak, hangszerek, szől-
és borász atb.-ről eredeti gyári árban.
Nikkelt remonitór óra — — — — — K 3.—
System Roskopf patent óra — — — — — K 5.—
Svájci eredeti svizem Roskopf patent óra — — — — — K 7.—
Bejegyzett „Sax Roskopf” nikkelt rem.
Ezüst remonitór óra „Gloria” mával K 7.80
Ezüst remonitór óra dupla fedéllel — K 11.50
Ezüst óra K 2.80. Kozzódra — — — — — K 3.—
Schwarzvaldi óra K 3.80. Kakkókra K 8.50
Mindem órákat 3 évi irakból jótállás. — Win-
szen Kozzák! Eszerelést megengedve,
vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első órágyár és szétválasztási árnak,
Brűx 1258 szám. (Csehország.)

Ügynökök.

sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására
kerestetek.

Legmagasabb jutalék! — Jutalomdíj!
Esetleg fix havi fizetés.

Ajánlatok intézendők az 1885. óta fennálló
Dirnfeld Jestyérek
bankháza
Budapest, IV., Váci-utca 2.

Sirolin

•Emeli az étvágyat és a teásvit, megem-
teti a köhögést, vladékokt, effjeli izsádat.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

„Roche”

Kapható orvosi rendellete a gyógyszerárka-
ban. — Ára Dvegenkint 4.— korona

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Köhögés!

Aki ezt figyelembe nem veszi, bűnhődik saját testén!!

KAISER-FÉLE
MELL-CAREMELLÁK

A HÁROM PENYŐVEL
Orvosilag kipróbált és ajánlja köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és torokkataris ellen

5120 közjegyzőileg hitelesített okirat eléggé bizonyítja, hogy a mit igernek, azt be is tartják.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: **Márkus M.**
cukrászatában Selmecebányán
Deák Ferenc-u. 7/L. saját ház.
És
Makónyi P.

Nagy és állandó jövedelemre

tehetnek szert

oly intelligens urak és hölgyek, kik régi előkelő magyar Képes szép-irodalmi folyóirat számára előfizetést tudnak gyűjteni. Érdeklődők sürgősen, levélben jelentkezzenek

Huszár Bélánál

IV., Egyetem-utca 4.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el.

SZALONNA

feher sós, esontnélküli, szép tiszta, pörkölt bőrű, bármint részletekben. kg-ja	132
Zsírnak való szalonna. sötétan, friss vagású	136
Füstölt vastag szalonna	140
" vékony "	140
Debreceni paprikás szalonna	160
Füstölt kolbász sertés húsból, azonnal ehető v főzni való	184
Pácolt fokhagymás paprikás szalonna.	200
Pácolt borsos sonka, karmonádli, oldalas	—
Pácolt sovány, szalonna nélküli sonka, karmonádli, oldalas	160

A főnti árak szállító levele és csomagolása ingyen.

Elsőrendű **húzzsir** kg-ja
 144 || Hozzá szelenelek: 5 kg-os 120, 10 kg-os 160, 25 kg-os 300 f. | |
| 100—200 kg. vételnél ingyen hordó. | |

Tormás virsli párja 10 f. 50 pár vételnél 8 f. Szalvaládé darabja 10 f. 50 pár vételnél 8 f.

— Az árak fillerekben értendők. —

Árúim árai, melyek gyakran változóak, e helyen minden számban „400 mm. szalonna” cím alatt találhatók.

Szállítja

Balczár Lajos kivitelű üzlete Nyiregyháza

Telefon 134. sz. Sürögnyelm: Balczár hentes Nyiregyháza.

nélkül ne együnk levest.
Néhány csepp elegendő.

MÜHLE VILMOS

es. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

Mag-, Növény-, Rózs- és Fa-

Nagy-tenyészetek.

(Művelési terület 94 hold.)

— VILÁGKIVITEL! —

A legjobb magvak kerti és mezei veteményezésre

(Mihle magvai jószágban elérhetők, de ebben felülmulthatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfák

(Mihle fái többször átültettek, jól iskolázottak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőfélék, diszcserejek, rózsák stb.

(Mihle tülevelűi mind télállóak, disz- és kuszócserejek, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)

Postacsomagok magvakal 5 K felüli értékben barhová bármentve küldetnek.

Mihle kertészeti kézikönyvei díletások számára a legjobbak, megrendésekhez ingyen csatoltatnak.

Dusan illusztrált főárjegyzék — páratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bármentve megküldetk

Értesítés!

Tisztelettel értesítem Selmecebánya és vidéke nagyrédemű közönségét, hogy

25 év óta fennálló üzletemet

egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legnagyobb kényelemmel berendezett

Bodegával bővítettem ki.

Táradságot és költséget nem kimélve, képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Naponta friss kassai sonka, különféle felvágott, mindenfajú
csemege, halak, sajtok a legjutányosabb árban kaphatók.

Azonkívül valódi magyar és francia pezsgők, a legjobb ízű magyar borok palackonként és poharanként kimérve.

A nagyrédemű közönség becses látogatását kérve, vagyok

Naponta friss kőbányai sör.

kötünő tisztelettel

— Esténként tea. —

Weisz Ignác

Bodega és dohánynagyüzem tulajdonos.